

EERSTE KAMER

24 MEI 2019 – AAN DE SLAG MET ... #3

ProDemos Huis voor democratie en rechtsstaat

DOCENTENHANDLEIDING

WAT HEB JE NODIG?

- * Schoolbord
- * Eén bordspel per groepje, met de pagina met speluitleg
- * Eén dobbelsteen per groepje

DE WERKVORM IN HET KORT

U bespreekt klassikaal met de leerlingen wat de Eerste Kamer is en doet, en hoe de Eerste Kamer wordt gekozen. Leerlingen spelen daarna een spel, waarbij het gaat om het behalen van een meerderheid in de Eerste Kamer voor een wetsvoorstel.

LEERDOELEN

- De leerlingen leren dat we de Eerste Kamer niet direct kiezen bij verkiezingen, maar via de Provinciale Staten.
- De leerlingen leren dat er een meerderheid in de Eerste Kamer nodig is om een wetsvoorstel goedgekeurd te krijgen.

HOE LANG DUURT HET?

40 minuten

DE WERKVORM STAP VOOR STAP

Vorbereiding

Print per groepje van maximaal 5 leerlingen één keer het bordspel en de pagina met speluitleg uit. Deze kunt u eventueel ook zelf aan elkaar plakken.

In de les

Stap 1 Schrijf 'Eerste Kamer' op het bord. Vraag leerlingen waar ze hierbij aan denken. Schrijf op het bord de dingen die de leerlingen opnoemen.

Stap 2 Als er genoeg op het bord staat, gaat u het met de leerlingen bespreken. Zorg dat u sowieso de volgende twee onderwerpen bespreekt:

1. Hoe wordt de Eerste Kamer gekozen? Er zijn geen verkiezingen waarbij alle volwassen burgers op de Eerste Kamer kunnen stemmen. Het gaat dus anders dan bij de Tweede Kamer. Hoe? In maart waren er verkiezingen voor de Provinciale Staten. Toen mochten burgers stemmen over wie er de besluiten mag nemen in de provincie. De mensen die toen gekozen zijn, mogen deze maand op hun beurt kiezen wie er in de Eerste Kamer komen te zitten. In totaal kiezen ze samen 75 Eerste Kamerleden. U kunt ook [dit filmpje](#) laten zien (wij adviseren om hem te stoppen op 1:32).

2. Wat is/doet de Eerste Kamer? Over elk wetsvoorstel moet zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer stemmen. Als meer dan de helft van de Tweede Kamerleden vóór een nieuwe wet heeft gestemd, moet deze wet ook nog worden goedgekeurd door de Eerste Kamer. Hierbij kijkt de Eerste Kamer goed of de wet wel nodig is, en of hij duidelijk is. Als de Eerste Kamer een wetsvoorstel goedkeurt, dan ondertekent de koning de wet. Als meer dan de helft van de Eerste Kamer tégen de nieuwe wet stemt, dan wordt de wet niet ingevoerd.

Stap 3 Verdeel de klas in groepjes van maximaal 5 leerlingen. Leg uit dat elk groepje een spel over de Eerste Kamer gaat spelen: zeteldans. Geef elk groepje de pagina met speluitleg en de pagina met het speelbord. Deze kunnen de leerlingen eventueel aan elkaar plakken.

Stap 4 Laat de speluitleg klassikaal voorlezen en beantwoord eventuele vragen over het spel. Leg uit waarom de leerlingen het vakje met 38 moeten proberen te bereiken (dit is een meerderheid in de Eerste Kamer, aangezien er in totaal 75 Eerste Kamerleden zijn). De leerlingen kunnen nu het 'poppetje' (minister van Veiligheid, minister van Gezondheid, etc.) uitknippen waarmee ze willen gaan spelen.

Stap 5 De leerlingen spelen het spel.

Stap 6 Bespreek na afloop van het spel wie er heeft gewonnen. Vraag aan de winnaars of ze een idee hebben voor een nieuwe wet die ze hadden willen invoeren. Heeft bijvoorbeeld een minister van Onderwijs geworden, vraag hem/haar welke nieuwe wet hij/zij graag zou willen hebben over onderwijs.

ZETELDANS

VAN WETSVORSTEL TOT WET

Alle plannen van de ministers worden beoordeeld door de Tweede Kamer en daarna door de Eerste Kamer. In de Eerste Kamer zitten 75 mensen. Zij zijn gekozen door de leden van de Provinciale Staten van alle provincies. Een plan kan alleen doorgaan als een

meerderheid van de Eerste Kamer (de helft +1) dat plan goed genoeg vindt. Je noemt zo'n plan ook wel een wetsvoorstel. Als het wetsvoorstel echt doorgaat, wordt het een wet.

GETRAPTE VERKIEZINGEN

De Provinciale Staten nemen de belangrijke beslissingen voor de provincie. Maar de Provinciale Staten zijn ook heel belangrijk voor wat er in Nederland gebeurt. De Provinciale Staten mogen namelijk kiezen wie er in de Eerste Kamer komen. En de Eerste Kamerleden beslissen samen met de Tweede Kamerleden over de wetten voor heel Nederland! Met jouw stem voor de provincie bepaal je dus ook een beetje mee wie er over Nederland beslist!

Voor de Tweede Kamer mag je zelf stemmen. Voor de Eerste Kamer niet, dat gaat via een 'trapje': jij stemt voor de Provinciale Staten, en de Provinciale Staten stemmen daarna voor de Eerste Kamer. Als je heel graag wil dat jouw favoriete partij in de Eerste Kamer komt, moet je dus zorgen dat jouw partij in de Provinciale Staten komt.

SPELUITLEG

Je bent een minister en hebt een wetsvoorstel gemaakt. Dit wetsvoorstel is aangenomen door de Tweede Kamer. Alleen de Eerste Kamer moet nog instemmen met het wetsvoorstel.

Je speelt dit spel met 5 personen. Jullie zijn ministers die proberen je eigen wet aangenomen te krijgen. Je gooit om beurten met een dobbelsteen. Zorg dat je als eerste bij de 38 bent. Dan heb je een meerderheid voor je wetsvoorstel! Wie het hoogste gooit mag beginnen!

6

In de krant staat een artikel dat het wetsvoorstel erg goed is. Gooi nog een keer.

13

De Eerste Kamer wil in debat met de minister. Sla 1 beurt over.

25

De vergadering wordt geschorst, omdat de minister naar de wc moet. Sla 1 beurt over.

31

Een Eerste Kamerlid van jouw partij is tegen het wetsvoorstel. Ga terug naar 21.

34

Een Kamerlid van jouw partij is ziek. Sla 1 beurt over.

37

Na de Provinciale Statenverkiezingen hebben de ministers geen meerderheid in de Eerste Kamer. Ga terug naar 1.

Minister van
Veiligheid
Veiligheidswet

Minister van
Gezondheid
Gezondheidswet

Minister van
Wegen
Wegenwet

Minister van
Onderwijs
Schoolwet

Minister van
Milieu
Natuurwet

EERSTE KAMER

START

Gefeliciteerd!
Je hebt een meerderheid
voor je wetsvoorstel!

